



حضرت در زمان ظهور چنین بیان شده است.  
لا یسلم علیه مسلم الا قال: «السلام عليك یا بقیة الله فی  
ارضه».<sup>۶</sup>

هیچ سلام دهنده ای بر آن حضرت سلام نمی دهد،  
مگر این که می گوید: «سلام بر تو ای باقی مانده  
خدا در زمین».

مطالعه سیره و اقوال علما و بزرگان نیز نشان  
می دهد که آنها نهایت ادب و احترام را نسبت به  
حضرت صاحب الامر (ع) رعایت و از هر سخن و  
عملی که در آن اندک شائبه بی توجهی به جایگاه و  
شان آن حضرت وجود داشت، پرهیز می کردند. در  
این باره حکایت زیر که از مرجع عالیقدر حضرت  
آیه الله العظمی صافی گلپایگانی در زمینه ادب و  
احترام حضرت آیه الله العظمی بروجردی نسبت به  
امام عصر (ع) نقل شده، بسیار خواندنی است:

یک روز در منزلشان مجلسی بود، در آن مجلس  
شخصی با صدای بلند گفت: برای سلامتی امام  
زمان و آیه الله بروجردی، صلوات! در همان حال،  
ایشان که در حیاط قدم می زد، با شتاب و ناراحتی  
به طرف در بیرونی آمد و با عصا محکم به در زد،  
به طوری که آقا پانی که در بیرون بودند، ترسیدند  
که نکند اتفاقی افتاده باشد. چندین نفر به طرف در  
اندرونی رفتند که ببینند چه خبر است؟ آیه الله  
بروجردی گفتند: «این که بود که اسم مرا در کنار  
نام مبارک امام زمان (ع) آورد؟ این مرد را بیرون  
کنید و به خانه راهش ندهید».<sup>۷</sup>

بر اساس آنچه گفته شد، بر همه مبلغان فرهنگ  
مهدوی، اعم از نویسندگان، سخنرانان، شاعران،  
مدیحه سرایان و... لازم است که در نوشته ها،  
گفته ها، سرودها و به تعبیر عام تر در کلیه  
فعالیت های تبلیغی و ترویجی خود، نکات زیر را  
مورد توجه جدی قرار دهند.

۲-۱. خودداری از به کار بردن کلمات و تعابیری  
که شایسته جایگاه و شان رفیع امام عصر (ع)  
نیست!

۲-۲. رعایت نهایت ادب و احترام به هنگام بر  
زبان راندن نام آن حضرت و یاد کردن از ایشان؛

۲-۳. ذکر سلام و صلوات پس از نام بردن از آن  
حضرت و برخاستن به هنگام بیان نام خاص  
ایشان.

۳. پرهیز از طرح مطالب سست، واهی و بی اساس  
مروری اجمالی بر صدها کتاب روایی، کلامی،  
تاریخی و... که محققان و دانشمندان شیعه و اهل  
سنت از سالها پیش از تولد و غیبت امام دوازدهم تا  
کنون در این باره نگاشته اند<sup>۸</sup> و نگاهی گذرا به

حدود شش هزار روایتی که از پیامبر اکرم (ص) و  
ائم اهل بیت (ع) در زمینه موضوعات مختلف  
مرتبط با امام عصر (ع) وارد شده،<sup>۹</sup> نشان می دهد که  
اعتقاد به امام مهدی (ع) به عنوان آخرین حجت الهی  
و منجی آخر الزمان، در معارف اسلامی از چنان  
مبانی و پایه های عقلی و نقلی استوار و  
خلل ناپذیری برخوردار است که راه هرگونه انکار و  
تردید را بر مخالفان این اندیشه می بندد و مدافعان  
این اندیشه را نیز از دست یازیدن به مطالب سست،  
واهی، خیالی و خواب و رویاهای بی اساس برای  
اثبات حقانیت این اندیشه بی نیاز می سازد.

حضرت آیت الله العظمی فاضل لنکرانی در پیامی  
به «دومین جشنواره برترین های فرهنگ مهدویت»  
در این زمینه می فرماید:

در اینجا تذکر این نکته را لازم می بینم که در این  
وادی اهل فکر و تحقیق باید معارف را به صورت  
تاب و خالص و به دور از هرگونه حشو و زوائد در  
اختیار مردم قرار دهند. باید از بیان امور سست و  
واهی و چه بسا کذب که اساس اعتقاد مردم را  
متزلزل می کند اجتناب نمایند. در تثبیت حقیقت  
امامت هیچ نیازی به بیان رویاهای کاذب و  
حوادث غیر صحیح نیست. باید در منابر از  
جذبه های واقعی ولایت و آثار و کرامت های مسلم  
الثبوت و حقیقی آن استفاده نمایند و به بیان دیگر  
باید به دنبال تحکیم عقاید باشیم و نه لفظ  
برانگیختن احساسات، که آن امری غیر  
پایدار و گذرا.<sup>۱۰</sup>

تکیه بر مطالب سست و بی بنیادی چون خواب و  
رؤیا برای ترویج و تبلیغ فرهنگ مهدوی، نه تنها  
مردم را همواره در سطحی نازل از ایمان و آگاهی  
قرار می دهد، بلکه اعتقاد و باور آنها را نیز بسیار  
شکندند و آسیب پذیر می سازد؛ زیرا مردمی که تنها  
با بیان یک خواب و رؤیا جذب موضوع مهدویت  
می شوند، با وقوع اندک خدشه ای در این نقلها دچار  
تزلزل و سردرگمی می گردند.

با عنایت به مطالب یاد شده بر همگان لازم است  
که در تبلیغ و ترویج فرهنگ مهدویت و انتظار، به  
نحو شایسته ای به نکات زیر توجه کنند:

۳-۱. تلاش در جهت دفاع عقلانی از اندیشه  
مهدویت و انتظار و تبیین هر چه بهتر و دقیق تر  
مبانی این اندیشه؛

۳-۲. دقت و مراقبت کامل در نقل مطالب و  
مباحث مهدوی، به ویژه حکایت های مربوط به  
تشریفات، و توجه به منابع و مستندات مطالب و  
مباحث نقل شده؛

۳-۳. پرهیز از مطرح ساختن خواب و رویاهایی

تکیه بر مطالب  
سست و بی بنیادی  
چون خواب و رؤیا  
برای ترویج و تبلیغ  
فرهنگ مهدوی، نه  
تنها مردم را  
همواره در سطحی  
نازل از ایمان و  
آگاهی قرار  
می دهد، بلکه  
اعتقاد و باور آنها را  
نیز بسیار شکندند و  
آسیب پذیر  
می سازد؛ زیرا  
مردمی که تنها با  
بیان یک خواب و  
رؤیا جذب موضوع  
مهدویت می شوند،  
با وقوع اندک  
خدشه ای در این  
نقلها دچار تزلزل و  
سردرگمی  
می گردند

موعود شماره چهار و چهار

که پایه و اساس محکم و متقنی ندارند، هر چند بسیار جذاب و اثرگذار باشند.

#### ۴. گشودن زوایای جدید در طرح مباحث مهدوی

فراگیر شدن شور و شوق انتظار در جامعه ما و گرایش گروه‌های مختلف اجتماعی به ویژه اقشار فرهیخته و تحصیل‌کرده به مباحث مهدوی، ضرورت پرداختن عالمانه و متناسب با خواست و نیاز گروه‌ها و اقشار مختلف اجتماعی به این مباحث را دو چندان ساخته و رسالت مراکز، نهادها و گروه‌های فعال در این حوزه را سنگین‌تر نموده است. بدیهی است که در شرایط حاضر نمی‌توان تنها با طرح مطالب و مباحث سنتی مهدویت آن هم در قالبها و اشکالی که پیش از این مرسوم بوده، نیاز روز افزون جامعه به این مباحث را پاسخ داد. از این رو بر مبلغان فرهنگ مهدوی لازم است که با گشودن زوایای جدید در طرح مباحث مهدوی و پرداختن به موضوعات مختلف اجتماعی از منظر فرهنگ انتظار، ارائه این‌گونه مطالب و مباحث را هم از نظر محتوا و هم از نظر قالب دچار تحول سازند. امروزه می‌توان از منظر علوم مختلف انسانی، از جمله جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، علوم سیاسی، اقتصاد و حتی از منظر هنرهای تصویری چون سینما به ارائه مباحث مهدوی پرداخت و با طرح موضوعات و مسائل جدیدی که تا کنون در این حوزه مطرح نبوده توجه مخاطبان را جلب نمود. موضوعات و مسائلی چون آینده جهان و جهان آینده، اقتصاد جهانی، عدالت اجتماعی، حکومت جهانی، جهانی شدن، آثار روانی و تربیتی انتظار، آسیب‌شناسی اجتماعی انتظار، منجی‌گرایی در سینما و....

البته ورود به این حوزه نیازمند دقت، ژرف‌نگری و احاطه به مباحث مهدوی از یک سو و علم و اطلاع کافی از مبانی علوم موردنظر از سوی دیگر است و لذا لازم است کانونها و مجامع مهدوی که قصد ورود به این حوزه را دارند، پیش از هر اقدامی با کارشناسان شناخته شده و مورد اطمینان مشورت نمایند، تا خدای نخواست به دام التقاط یا ابتذال گرفتار نشوند.

#### ۵. توجه به آفتها و آسیبهای اندیشه مهدویت

اندیشه مهدویت و انتظار نیز چون هر اندیشه و آرمانی آفتها و آسیبهایی دارد که اگر به آنها توجه نشود و به موقع برای برطرف ساختن آنها اقدام نگردد می‌تواند آثار منفی و مخربی داشته باشد. البته این آسیبها می‌تواند در هر زمان متفاوت از

امام مهدی (ع)  
 چنان جایگاه رفیعی در عالم هستی دارند که حتی انمه معصومین (ع) خدمت به ایشان را افتخار خود دانسته و آرزو می‌کردند که خداوند توفیق خدمت به آن حضرت را نصیبشان فرماید. چنان که وقتی از امام صادق (ع) می‌پرسند که: «ایا قائم به دنیا آمده است؟» می‌فرماید: خیر، اما اگر او را درک کنم همه روزهای زندگی ام خدمتگزارش خواهم بود

موعود شماره چهار و پنجم

صفحه ۳ / ۱  
 زمان دیگر باشد و از این رو مقابله با آنها نیازمند آسیب‌شناسی مستمر و روزآمد از سوی عالمان زمان‌شناس و مراکز فرهنگی و تحقیقاتی حوزوی و دانشگاهی است.

به نظر می‌رسد در حال حاضر فرهنگ مهدوی در جامعه ما با آسیبهای مختلفی روبروست که می‌توان آنها را در ذیل دو عنوان کلی دسته‌بندی کرد: ۱. عوام‌زدگی و سطحی‌نگری؛ ۲. روشنفکر زدگی و تأویل‌گرایی.

امروزه شاهد هستیم که گروهی از نویسندگان، سخنرانان و گردانندگان محافل و مجالس مذهبی برای جلب توجه عوام و جذب هر چه بیشتر آنها به موضوع مهدویت، با به فراموشی سپردن فلسفه واقعی انتظار و کارکردهای اجتماعی آن، مردم را صرفاً به نقل خواب و رؤیا و حکایت‌های ضعیف و بی‌اساس مشغول داشته و با بستن باب هرگونه تعقل و تدبر در معارف مهدوی، برداشتهای سطحی خود از روایات را ملاک تحلیل و بررسی پدیده ظهور قرار داده‌اند.

سخنرانان و آثار مکتوبی که از سوی این گروه ارائه می‌شوند، مخاطبان جوان خود را از رسالت سنگینی که در برابر حجت خدا، حضرت صاحب‌الامر (ع) و مسئولیت بزرگی که در برابر اجتماع خود دارند، غافل ساخته و آنان را به این اندیشه وامی‌دارد که تنها باید در خلوت خود در جست‌وجوی امام غائب بود و تلاش کرد که با به دست آوردن ادعیه، توسلات و ختوماتی راهی برای تشریف خدمت آن حضرت پیدا کرد. قطعاً اگر این قبیل افراد به آرزوی خود دست نیابند و راهی برای ملاقات با امامشان پیدا نکنند دچار دل‌زدگی و ناامیدی می‌شوند.

خطر دیگری که این قبیل سخنرانان و آثار دارد این است که اعتقاد به مهدویت را در نزد کسانی که هنوز به حقایق شیعه و عمق اندیشه مهدویت پی نبرده‌اند، اعتقادی موهوم و آمیخته با خرافه جلوه می‌دهد.

گروهی دیگر از نویسندگان و سخنرانان که همه جهان پیرامون خود را تنها با عینک مدرنیسم می‌بینند و همه حقایق هستی را با ملاک علوم تجربی و انسانی غربی تجزیه و تحلیل می‌کنند، به ارائه برداشتهای روشنفکرانه از قیام و انقلاب مهدی پرداخته و شاخصه‌های دموکراسی لیبرال را ملاکی برای ارزیابی حکومت امام عصر (ع) قرار داده‌اند. این گروه تلاش می‌کنند که روایات مربوط به ظهور و حوادث پس از آن را به گونه‌ای تأویل و تفسیر کنند که با چارچوبهای به‌ظاهر علمی

پذیرفته شده از سوی آنها هیچ تفاوتی نداشته باشد.

آثاری که براساس دیدگاههای این گروه عرضه می‌شوند، از یک سو اندیشه مهدویت و انتظار را در اذهان مخاطبان خود در حد یک اندیشه اجتماعی، چون دیگر اندیشه‌های اجتماعی، که چه بسا در آن جای چون و چرا و نقض و ابرام نیز وجود دارد، تنزل داده و رفته رفته جوانان را نسبت به حتمیت و قطعیت واقعه ظهور و کارآمدی آن دچار تردید می‌کند. و از سوی دیگر این اندیشه را از همه پشتوانه‌های غیبی و الهی خود تهی ساخته و امام مهدی(ع) را در قالب رهبر یک جنبش اجتماعی که چون هر رهبر اجتماعی دیگر گرفتار سازوکارهای پذیرفته شده جوامع بشری است، مجسم می‌سازد. چنان‌که گفته شد هر یک از این دو دیدگاه آثار و پیامدهای مخربی برای اندیشه مهدویت و انتظار داشته و لطمات جبران‌ناپذیری به کارکردها و آثار این اندیشه وارد می‌سازد و از این رو لازم است که مبلغان و مروجان فرهنگ مهدوی با درایت و تیزبینی از غلبه این قبیل دیدگاهها بر فعالیتهای خود جلوگیری و با آثار زیانبار آنها مقابله کنند.

#### ۶. پرهیز از درآمیختن فعالیتهای مهدوی با اغراض جناحی و گروهی

در سالهای اخیر با گسترش فعالیتهای مهدوی در جامعه، خیل وسیعی از مردم، از گروهها و اقشار مختلف اجتماعی و با گرایشها و تمایلات متفاوت سیاسی، بیش از پیش به فرهنگ مهدویت و

انتظار روی آورده و به حضرت مهدی(ع) به عنوان پایان‌بخش همه ناامیدیها و نامرادیها و آخرین ذخیره شیعه برای رهایی همه جهان از تیرگیها و پلیدیها دل بسته‌اند. از این رو بر همه مراکز، مؤسسات، هیأت‌های مذهبی و کانونهایی که به فعالیتهای مهدوی مشغولند، لازم است که در فعالیتهای خود تنها رضایت حضرت صاحب‌الامر(ع) را در نظر داشته باشند و از درآمیختن این موضوع با هرگونه اغراض و گرایشهای جناحی و گروهی خودداری کنند؛ زیرا در این شرایط هر حرکتی که در جهت کسب منافع جناحی و گروهی و بهره‌برداری سیاسی و حزبی از این گرایش ناب و خالص مردمی صورت گیرد، موجب از دست رفتن آخرین امید مردم، بدبین شدن آنها به فعالیتهای مهدوی و در نتیجه پراکنده شدن آنها از پیرامون مهم‌ترین محور وحدت امت اسلامی می‌شود که این خود خطایی جبران‌ناپذیر و گناهی نابخشودنی است.

۷. رعایت اخلاص در عمل و پیراسته داشتن نیت کلیه فعالیتهایی که با هدف احیا، گسترش و تعمیق فرهنگ مهدویت در جامعه صورت می‌گیرد از مصادیق بارز «انتظار فرج» و در نتیجه از جمله عبادات، بلکه از شایسته‌ترین آنها، به شمار می‌آید<sup>۱۱</sup>، از این رو در این‌گونه فعالیتهای چون هر عبادتی دیگر، نیت و اخلاص شرط اساسی بوده و بدون نیت خالصانه این فعالیتهای هیچ ثمری برای انجام دهندگان آنها نخواهد داشت.

**در حال حاضر  
فرهنگ مهدوی در  
جامعه ما با آسیبهای  
مختلفی روبروست  
که می‌توان آنها را  
در ذیل دو عنوان  
کلی دسته‌بندی  
کرد: ۱. عوام‌زدگی  
و سطحی‌نگری؛ ۲.  
روشنفکر زدگی و  
تاویل‌گرایی**

اما انجام فعالیت تبلیغی و ترویجی خالصانه برای امام عصر(ع) مستلزم درک چند مطلب اساسی است که در اینجا برخی از آنها را یادآور می‌شویم:  
 ۱. مدیون بودن همه ما نسبت به امام عصر(ع): استمرار هستی و بقای همه ما بسته به وجود آخرین حجت الهی است؛ چرا که به فرموده امام باقر(ع):

لو بقیة الأرض يوماً بلا إمام منّا لساخت بأهلها.<sup>۱۲</sup>  
 اگر زمین یک روز بدون امامی از ما بماند اهلش را در خود فرو می‌برد.

و همه نعمتها و خیرات و برکاتی که در عالم هستی نصیب ما می‌شود، به واسطه امام عصر(ع) و به طفیل هستی ایشان است. چنان‌که در «دعای عدیله» می‌خوانیم:

ببقائه بقیة الدنیا و بیمنه رزق الوری و بوجوده ثبت الأرض و السماء.<sup>۱۳</sup>

به بقای او دنیا باقی است و به برکت وجود او مردم روزی داده می‌شوند و به واسطه وجود اوست که زمین و آسمان پابرجاست.

از این رو می‌توان گفت که همه ما در زندگی خود مدیون و وامدار امام عصر(ع) هستیم و ایشان نسبت به همه ما حق حیات دارند و به همین دلیل اگر موفق شویم که قدمی در راه ترویج و تبلیغ نام و یاد آن حضرت برداریم جز ادای بخش بسیار ناچیزی از دین خود نسبت به ایشان کاری انجام نداده‌ایم.

۲. خدمت به امام عصر(ع) افتخار همه اولیاء و بزرگان: امام مهدی(ع) چنان جایگاه رفیعی در عالم هستی دارند که حتی ائمه معصومین(ع) خدمت به ایشان را افتخار خود دانسته و آرزو می‌کردند که خداوند توفیق خدمت به آن حضرت را نصیبشان فرماید. چنان‌که وقتی از امام صادق(ع) می‌پرسند که: «آیا قائم به دنیا آمده است؟» می‌فرماید:

لا، ولو أدركته لخدمته أيام حیا.<sup>۱۴</sup>  
 خیر، اما اگر او را درک کنم همه روزهای زندگی‌ام خدمتگزارش خواهم بود.

با توجه به این موضوع کسی که توفیق خدمت به آرمانها و اهداف فرهنگ مهدوی را به دست می‌آورد، نه تنها منتی بر امام عصر(ع) ندارد، بلکه باید خدا را به خاطر توفیقی که نصیب او کرده شکر کند.

۳. جاری شدن برکت در زندگی خدمتگزاران به امام عصر(ع): بدون تردید هرگونه فعالیتی که با هدف ترویج معارف اهل بیت(ع)، گسترش فرهنگ امامت و ولایت در جامعه و تعمیق عشق و ارادت مردم به خاندان رسالت صورت گیرد مورد رضایت حضرت حق بوده و موجب نزول خیرات و

برکات در زندگی انسان می‌شود. با نگاهی اجمالی به زندگی کسانی که عمر خود را وقف خدمت به اهل بیت(ع) نموده و در این راه از استعدادها، تواناییها و امکانات مادی و معنوی خود حداکثر استفاده را کرده‌اند، نشان می‌دهد که این‌گونه افراد در زندگی خود از توفیقات و برکتهای الهی بیشتری برخوردار شده و در فعالیتهای فردی و اجتماعی خود شاهد رشد و توسعه بیشتری بوده‌اند. رمز این مسئله نیز روشن است؛ چرا که به اعتقاد ما هرکس در راه امیر مؤمنان علی(ع) و خاندان او قدم بردارد و آنها را در حد توان خود، یاری نماید، مشمول این دعای پیامبر گرامی اسلام(ص) و ائمه معصومین(ع) نسبت به یاری دهندگان اهل بیت عصمت و طهارت خواهد شد که:

اللهم أنصر من نصره و اخذل من خذله.<sup>۱۵</sup>  
 خدایا یاری کن هرکس که او (علی(ع)) را یاری کند و خوار کن هرکس که او را خوار کند.

اللهم أنصره و انتصر به لدینك و انصر به أولیائك و أولیائه و شیعتہ واجعلنا منهم... و انصر ناصریه و اخذل خاذلیه.<sup>۱۶</sup>

خدایا او را (مهدی(ع)) یاری کن به وسیله او دینت را، دوستان او را، دوستان او را و شیعیان و یاران او را یاری کن و ما را از ایشان قرار بده... و هرکس که او را یاری می‌کند یاری ده و هرکس که او را خوار می‌کند خوار کن.

توجه به نکات یاد شده، مبلغ و مروج فرهنگ مهدوی را از هرگونه انگیزه و غرضی جز کسب رضایت حضرت ولی عصر(ع) و ادای وظیفه به ساحت مقدس آن حضرت فارغ می‌سازد و به او یاری می‌دهد که با نیت خالصانه، به دور از هرگونه انگیزه مادی و بدون توجه به مدح و ذم این و آن به فعالیت در این حوزه بپردازد.

۸. توجه دیدگاهها و نظرات مراجع عظام تقلید در طول تاریخ پر فراز و نشیب شیعه افراطها و تفریطهای فراوانی در موضوع مهدویت صورت گرفته و جریانهای انحرافی بسیاری در این زمینه شکل گرفته‌اند. اما در همه این زمانها جریان قدرتمند فقاقت و مرجعیت شیعه به عنوان یکی از اصلی‌ترین شاخصهای خط تعادل در اندیشه شیعی با همه این انحرافها و کج‌اندیشی‌های مقابله کرده و همواره مبلغ و مروج اندیشه ناب برگرفته شده از تعالیم معصومین(ع) بوده است. از این رو بر گروهها و تشکلهای فعال در حوزه مباحث مهدوی لازم است که برای در امان ماندن از هرگونه افراط و تفریط در فعالیتهای خود، همواره دیدگاهها و

برگروهها و تشکلهای فعال در حوزه مباحث مهدوی لازم است که برای در امان ماندن از هرگونه افراط و تفریط در فعالیتهای خود، همواره دیدگاهها و نظرات مراجع عالیقدر تقلید و بزرگان حوزه علمی را مدنظر داشته باشند و از انجام هر نوع فعالیت مغایر با اندیشه و دیدگاههای ایشان پرهیز کنند؛ چرا که بر اساس فرمایش امام عصر(ع) آنها حجت بر همه ما هستند

نظرات مراجع عالیقدر تقلید و بزرگان حوزه علمیه را مدنظر داشته باشند و از انجام هر نوع فعالیت مغایر با اندیشه و دیدگاههای ایشان پرهیز کنند؛ چرا که براساس فرمایش امام عصر(ع) آنها حجت بر همه ما هستند:

... و أما الحوادث الواقعة فارجعوا فيها إلى رواة حديثنا فانهم حجتي عليكم و أنا حجة الله عليهم. ۱۷

... و اما در رویدادهایی که [برای شما] پیش می آید به راویان حدیث ما مراجعه کنید؛ چرا که آنها حجت بر شما هستند و من حجت خدا برایشان هستم.

۹. توجه به کارکردهای مجالس و مراسم مهدوی جشنها و مراسمی که به نام امام عصر(ع) و برای بزرگداشت یاد ایشان برپا می شوند، فرصت مناسبی برای تجدید پیمان با آن امام، یادآوری تکالیف و رسالتهای ما نسبت به آن حضرت، ترویج فرهنگ انتظار و آماده سازی جامعه برای ظهور یگانه منجی عالم بشریت است. اما متأسفانه در سالهای اخیر بسیاری از این جشنها و مراسم کارکرد اصلی خود را از دست داده و به مجالسی خنثی، بی محتوا و گاه ضد انتظار و مروج سکون و رکود تبدیل شده اند. حتی در مواردی دیده شده است که در این جشنها و مراسم اعمالی صورت می گیرد که خلاف شرع آشکار و برخلاف خواسته حضرت بقیة الله الاعظم، ارواحنا له الفداء، است. اعمالی چون پخش موسیقیهای مبتذل، اختلاط زن و مرد، اسراف و تبذیر، اجرای نمایشهای سخیف و بی محتوا و...

در این شرایط وظیفه گروهها و تشکلهای فعال در حوزه فرهنگ مهدوی دو چندان شده و بر آنها لازم است که ضمن تلاش برای حفظ کارکرد اصلی مجالس و مراسم مهدوی از هر عملی که بر خلاف احترام و قداست اینگونه مراسم و مغایر با خواسته های امام عصر(ع) است جلوگیری نمایند. توجه به بیانات حضرت آیه الله العظمی صافی گلپایگانی که خطاب به دومین همایش «مهدویت: جهان آینده و استراتژی انتظار» صادر شده در این زمینه راهگشاست. ایشان می فرماید:

از این برنامه ها که به عنوان جشن و مجالس چراغانی، شادباش، مدیحه سرایی، سخنرانی و همایش برگزار می شود، باید در جهت اهداف عالی آن وجود مقدس و حجة الله یگانه زمان بهره برداری شود و پیرامون شخصیت منحصر به فرد آن ولی خدا و ابعاد و اطراف و خصائص مأسوریت بزرگی که بر عهده آن حضرت است و

در حقیقت مکمل بعثت همه انبیا و رسالات آسمانی است، تبلیغ کنند که همه این برنامه ها موجب خوشنودی و رضایت خاطر آن حضرت است و نیز همگان را از کارها و اعمالی که باعث نگرانی و رنجش خاطر آن حضرت می شود، برحذر نمایند. ۱۸

با امید به این که خداوند متعال به همه ما توفیق فعالیت تبلیغی مهدوی، همراه با معرفت و خلوص کامل و به دور از هرگونه افراط و تفریط عطا فرماید.

#### پی نوشتها:

۱. شیخ عباس قمی، مفاتیح الجنان، زیارت حضرت صاحب الامر به نقل از سید بن طاووس.
۲. محمدباقر مجلسی، بحارالانوار، ج ۳۶، ص ۳۳۷، ح ۲۰۰.
۳. همان، ج ۵۱، ص ۱۲۱.
۴. صحیفه نور (مجموعه رهنمودهای امام خمینی، قدس سره)، ج ۱۲، ص ۲۰۸-۲۰۹.
۵. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۱، ح ۵.
۶. همان، ج ۲۴، ص ۲۱۲.
۷. روزنامه جمهوری اسلامی، ویژه بزرگداشت آیه الله بروجردی و شیخ شلتوت.
۸. تنها در کتاب الذریعه مرحوم شیخ آقا بزرگ تهرانی الهزونی بر چهل کتاب و رساله با عنوان «الغیبه» معرفی شده که از سری فنها، منکلمان و محدثان بزرگ شیعه در طی قرون متناهی به رشته تحریر درآمده است. در کتابنامه هایی هم که در سالهای اخیر به چاپ رسیده نزدیک به دو هزار کتاب که در زمینه مباحث مهدوی نوشته شده اند معرفی شده است. ر.ک: علی اکبر مهدی پور، کتابنامه امام مهدی(ع).
۹. در کتاب منتخب الاثر حضرت آیه الله صافی گلپایگانی، نزدیک به شش هزار روایات از طریق شیعه و اهل سنت در زمینه مباحث مختلف مرتبط با امام مهدی(ع) نقل شده است.
۱۰. مجله موعود، سال ششم، ش ۳۲، تیر ۱۳۸۱.
۱۱. «أفضل العبادة إلتظار الفرج»، شیخ صدوق، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۳۷۷، ح ۱.
۱۲. بحارالانوار، ج ۲۳، ص ۳۷، ح ۶۴.
۱۳. شیخ عباس قمی، مفاتیح الجنان، دعای هدیه.
۱۴. محمدبن ابراهیم نعمانی، کتاب الغیبه، ص ۲۴۵: بحارالانوار ج ۵۱، ص ۱۴۸، ح ۲۲. شایان ذکر است که در برخی از کتابها این روایت به امام حسین(ع) استناد داده شده که ظاهراً صحیح نباشد.
۱۵. بحارالانوار، ج ۳۷، ص ۱۲۶، ح ۲۴.
۱۶. مفاتیح الجنان، زیارت آل باسین.
۱۷. ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین (شیخ صدوق)، کمال الدین و تمام النعمة، ج ۲، ص ۴۸۳، ح ۲.
۱۸. مجله موعود، سال هفتم، شماره ۴۰، آذر و دی ۱۳۸۲.

هر کس در راه امیر  
مؤمنان علی(ع) و  
خاندان او قدم  
بردارد و آنها را در  
حد توان خود،  
یاری نماید،  
مشمول این دعای  
پیامبر گرامی  
اسلام(ص) و ائمه  
معصومین(ع)  
نسبت به یاری  
دهندگان اهل بیت  
عصمت و طهارت  
خواهد شد که:  
خدایا یاری کن هر  
کس که او  
(علی(ع)) را یاری  
کند و خوار کن هر  
کس که او را خوار  
کند